

Staże i praktyki zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo

Projekt systemowy w obszarze edukacji w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet 3 – Wysoka jakość systemu oświaty

Działanie 3.4 – Otwartość systemu oświaty w kontekście uczenia się przez całe życie

Poddziałanie 3.4.2 – Upowszechnienie uczenia się przez całe życie

Ewaluacja projektu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ewaluacja jest integralną częścią zarządzania projektem

Podstawowym zadaniem ewaluacji jest **UŻYTECZNOŚĆ**

Pozwala określić **skuteczność** i **efektywność** projektu, zrozumieć **jak projekt funkcjonuje**.

Dzięki ewaluacji:

- mierzymy postępy w realizacji projektu
- planujemy zmiany
- efektywniej wykorzystujemy środki finansowe
- poprawiamy zarządzanie , usprawniamy działania
- identyfikujemy słabe i mocne strony projektu
- dostosowujemy plany upowszechniania rezultatów

Czym jest ewaluacja?

- „Narzędzie” zarządzania projektem
- Polega na **systematycznym** badaniu/ocenie wybranych obszarów/elementów projektu w oparciu o określone kryteria, tj:
  - **Trafność** - czy przyjęte cele projektu odpowiadają rzeczywistym potrzebom i oczekiwaniom uczestnikom?
  - **Efektywność** – badana „ekonomiczność” projektu; ocena działań, osiągniętych rezultatów w odniesieniu do **nakładu pracy i środków**
  - **Skuteczność** - czy zostały osiągnięte zakładane cele projektu?
  - **Oddziaływanie/wpływ** – czy projekt ma wpływ na otoczenie?
  - **Trwałość efektów** – czy osiągnięte rezultaty będą trwać po zakończeniu projektu?

Rodzaje ewaluacji

EWALUACJA ≠ MONITORING ≠ KONTROLA/AUDYT

Etapy ewaluacji

- Planowanie ewaluacji
- Projektowanie ewaluacji – jej WYKONALNOŚĆ
  - uszczegółowienie decyzji z etapu planowania
- Realizacja ewaluacji
  - Zbieranie i analiza danych, ocena wyników, sformułowanie wniosków, rekomendacji
- Raportowanie
  - Raport z ewaluacji
- Wykorzystanie wyników ewaluacji

Projektowanie ewaluacji

- zdefiniowanie celów ewaluacji (po co to robimy? jakimi kwestiami ma się zająć ewaluacja?)
- określenie **przedmiotu ewaluacji** (jakie obszary?)
- określenie kryteriów ewaluacji
- **dobór narzędzi i metod badawczych**
- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za ewaluację
- określenie odbiorców ewaluacji
- harmonogram
- **zaprojektowanie raportu**

Przedmiot ewaluacji - na poziomie projektu

Ewaluować można wszystkie działania zachodzące w projekcie, a szczególnie:

- **Współpraca partnerska** – jakie jest zaangażowanie partnerów oraz efektywność współpracy, czy podział zadań był wyważony, czy partnerzy wywiązali się z przydzielonych zadań, jaka była atmosfera w grupie partnerskiej, czy komunikacja pomiędzy członkami grupy była efektywna itd.
- **Rekrutacja uczestników** – czy plan naboru jest dobrze opracowany, czy stanowi podstawę wysokiej jakości międzynarodowego kształcenia itd.
- **Przygotowanie K-P-J** – czy proponowane szkolenie odpowiada potrzebom uczestnikom, umożliwi prawidłową realizację programu stażu?
- **Zarządzanie projektem** – czy istnieje odpowiedni plan pracy, czy istnieje harmonogram zadań, czy budżet projektu został dobrze zaplanowany, czy wydatkowanie środków jest poprawne/ekonomiczne, czy zespół projektowy posiada odpowiednie kompetencje?

Przedmiot ewaluacji - na poziomie projektu

- **Organizacja/realizacja stażu** – czy wsparcie praktyczne było odpowiedniej jakości, czy staż został zrealizowany zgodnie z planem, czy długość stażu była odpowiednia itd.
- **Promocja i upowszechnianie rezultatów projektu** – jaki jest stopień powodzenia w pozyskaniu kluczowych odbiorców projektu? Czy liczba działań upowszechniających została zrealizowana przez wszystkich partnerów? czy metody upowszechniania były właściwie dobrane do danej grupy docelowej?
- **Wpływ i oddziaływanie na uczestników** – w jakim zakresie projekt faktycznie odpowiada na potrzeby uczestników, czy pojawiły się w trakcie nowe potrzeby i czy zostały one uwzględnione?
- **Wypracowane produkty, rezultaty projektu** – czy są zgodne z założeniami itd.

Ewaluacja na poziomie uczestnika

- **Celem ewaluacji stażu będzie zbadanie:**
- czy efektywnie wykorzystano środki na realizację stażu
- czy program stażu został zrealizowany przez wszystkich uczestników
- jakie umiejętności zostały nabyte lub usprawnione
- czy uczestnicy mieli zapewniony odpowiedni nadzór merytoryczny w trakcie stażu
- w jakim stopniu uczestnicy podnieśli kompetencje zawodowe i poprawili umiejętności językowe (cele projektu)
- jak uczestnicy planują wykorzystać zdobytą wiedzę i doświadczenia
- jak oceniono organizację szkolenia
- jaki jest poziom satysfakcji uczestników szkolenia

Dobór metod badawczych i narzędzi

- **Wskaźniki** – wyrażenie celów projektu w języku liczb, dat, faktów, relacji itd.
  - Jakościowe np. opinie uczestników (subiektywne) mierzone skalą liczbową
  - Ilościowe np. liczba osób (%) deklarujących, że zdobyli nowe umiejętności

UWAGA na abstrakcyjne określanie wskaźników np.:

podniesienie zdolności adaptacyjnych uczestników – niemierzalny

ilość osób / % osób, które zadeklarowały, chęć podjęcia pracy za granicą – konkretny wynik

Dobór metod badawczych i narzędzi

- Osiągnięcie celów projektu powinno być badane na poziomie **produktów, rezultatów, wpływu**.
- Kwestionariusze/ankiety
- Wywiady indywidualne i grupowe
- Analiza dokumentów
- Obserwacja, listy kontrolne
- Pisemne opinie

Rezultat miękki	Ankieta/wywiad	Inne metody	Wskaźnik rezultatu
Stopień satysfakcji uczestnika	Jak ocenia Pan/Pani swoje uczestnictwo w projekcie? (skala odp do wyboru: od bardzo zadowolony do b. niezadowolony)		(subiektywna ocena uczestnika) Procent (liczba): •zadowolonych •niezadowolonych
Podwyższenie kwalifikacji		Analiza dokumentacji: ile osób otrzymało certyfikat Pre- i post testy, testy pisemne, testy wykonania	Liczba certyfikatów o pomyślnym ukończeniu kursu Wynik testów: % przyrost wiedzy, obiektywna ocena

Raport z ewaluacji i wykorzystanie wyników:

Przy tworzeniu raportu należy zwrócić uwagę na:

- Jakość raportu, jego strukturę:
  - Przedmiot badania i kontekst ewaluacji
  - Procedura badawcza
  - Wyniki badania
  - Wnioski z ewaluacji i rekomendacje
- Sposoby rozpowszechniania wyników ewaluacji (raportu)
- Formę raportu (drukowana, elektroniczna, ustna)
- Grupy odbiorców
- Wykorzystanie wyników do planowania przyszłych działań (projektów ponadnarodowych)

Ewaluacja w raporcie końcowym - pkt. F.9.

Wskazanie jak wyglądał proces ewaluacji na poziomie uczestnika i projektu

- co było przedmiotem ewaluacji,
- kto i kiedy ją przeprowadził (jakie są jej wyniki),
- za pomocą jakich metod/narzędzi zmierzono efektywność działań stopień osiągnięcia celów projektu
- jakie ustalono wskaźniki (ilościowe i jakościowe) wskazujące na stopień osiągnięcia celów
- czy wyniki ewaluacji zostały zebrane w oficjalnym dokumencie
- w jaki sposób zostaną wykorzystane wyniki ewaluacji
- czy planowane jest monitorowanie oddziaływania rezultatów na uczestników w trakcie i po zakończeniu projektu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

frse
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Strona internetowa projektu

<http://pokl.frse.org.pl/staze-i-praktyki>